

Lov, vilde være et revolutionært Skridt, og en saadan Lovs Fuldblydelse altsaa en Forbrydelse. — Senere havde det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), der udtalte sig meget varmt for Parlamentarismen, nogen Tvivl. Han sagde, at det var egentlig Maalet, Blomsten, hvortil vi burde stræbe, at en Forsætning egentlig ingen Betydning havde i konstitutionel Henseende, medmindre den var parlamentarisk. Senere har dette ærede Medlem udtalt nogen Ængstelse; ganske vist udtalte han en alvorlig Misbilligelse af provisoriske Finantslove, men han frygtede dog for under Grundlovsforhandlingerne, at det ikke var udtrykt tydelig og klart nok, at der var nogen Fare for lige over for et meget udfindet, reaktionært, grundlovsfjendt Ministerium, at man kunde risikere noget Saadant som, at en provisorisk Finantslov blev udfæstet. Men da traadte hans Sidemand, det ærede Medlem, som er valgt inde i Livoli, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Himestad) op og sagde, at det behøvede han slet ikke at være bange for, thi, sagde det ærede Medlem, § 25 handler ikke om foreløbige Finantslove, der staaer nemlig udtrykkelig i den Paragraf, at der ikke maa udfæstes foreløbige Love, som ere stridende mod Grundloven; men det at udfæste foreløbige Finantslove, vil stride mod Grundlovens § 48; thi i denne Paragraf staaer der udtrykkelig, at, før Finantsloven er vedtagen, maa Statterne ikke opkraves, og dette Ord „vedtagen“ har i vor konstitutionelle Sprogbrug bestandig været brugt om den Del af Lovgivningsvirksomheden, som sker gennem de repræsentative Forsamlinger, og ikke om den Del af samme, som sker igjennem Hans Majestæt Kongen. Det er meget klart; jeg har stor Ærbødighed, og det tror jeg alle Medlemmer have, for det ærede Medlems juridiske Autoritet, det er en fortrinlig Udtalelse, og vi takke det ærede Medlem endnu i Dag, fordi han dengang har sagt det, vi haabe, at baade vi Andre og Ministeriet maa have nogen Fornøjelse deraf. Det ærede Medlem har udtalt sig endnu meget skarper; men jeg tror, at dette er tilstrækkeligt, og for de ærede Medlemmer, som ønske at læse denne Tale af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds, skal jeg nævne, at den findes i Rigsdagsindenden for 1864—65 Sp. 1063—64. Det er en overordentlig lærerig Tale, den er ti Gange bedre end Alt, hvad Universitetets Professorer have skrevet om provisoriske Finantslove i de sidste Aar, og det er jo ogsaa naturligt, thi det ærede Medlem er jo en langt dygtigere og langt ældre Jurist end de nuværende Professorer. Altsaa, jeg frygter ikke og jeg tror ikke, at Nogen behøver at frygte en provisorisk Finantslov udfæstet mod Æhingets Billie. Det er en hel anden Ting, at der kan være Udvæ, hvor Omstændighederne, f. Ex. Stormflod, Pest, Hungersnød, Krig og alle mulige mærkelige Ting

kunne gjøre det nødvendigt for Ministeriet at gaa udenfor Loven eller imod den, og at det kan komme her til Æhinget og sige: Det have vi rigtignok gjort ulovligt, det vidste vi nok, ville De hæng os, saa hæng os, men ville De lade os løbe, saa er det saa meget desto bedre, vi overlade til selve Æhinget at dømme, hvad det vil gjøre, og naar saa Æhinget siger: Der skal ikke blive gjort Noget derved denne Gang, vi anerkjende de Grunde, der have foreligget, saa sker der Intet, og saa er det en meget let Forretning at udfæste en provisorisk Finantslov, der er ingen Fare derved. Naar man derimod gjør det imod dette Ting, saa er det Noget, som efter min Mening ikke blot vilde stride imod politisk Hæderlighed — det er ogsaa Lehmanns Mening, jeg henholder mig fuldstændig til, hvad han har sagt, og det er ogsaa Landstingets Mening, og det er endnu bedre, det fremgaar af den Betænkning, der er afgiven af et stort Udvalg i Landstinget og godkendt af Æhinget —, men jeg tror, at man derved vilde gjøre et Skridt, der fuldstændig vilde forstyrre samtlige Forhold for Landet, saaledes som de burde være, og som vilde gjøre det umuligt for de Menneker, der havde været meddelagtige i Udfæstelsen af en provisorisk Finantslov mod Folkethinget, nogeninde i Befolkningens og Historiens Dom at rense sig for den Forbrydelse, der hedder Grundlovsbrud; det være nu en berettiget Dom eller ikke, Dommen vilde være sælbet. Det vilde være umuligt for Nogen, der havde staaet i Forbindelse med et saadant Skridt, at rense sig for den Forbrydelse i Folkets Øine at have brudt den Ed, de have aflagt paa Grundloven. Jeg tror heller ikke, det sker, thi jeg tiltror alle dem, der for Eiden kunde have Noget at gjøre med en saadan Finantslovs Udfæstelse, den samme Loyalitet og Hæderlighed, som jeg tiltror mine ærede Modstandere, med Hensyn til hvilke vi jo af de Udtalelser, der ere fremkomne fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds, have staaet et Bevis for, at de anse det for utænkeligt, at noget Saadant kan ske. Jeg gjentager derfor udtrykkelig, at, da jeg sidste Gang spurgte det ærede Medlem for Frederiksberg om hans Stilling til provisoriske Finantslove, da var det, hvad jeg synes, de ærede Medlemmer maatte kunne have sagt sig selv, udelukkende for at faae at vide, hvorledes vi overhoved staa til hinanden i Grundlovsfager, thi om vi end kunne være Fjender i politisk Henseende, saa forhandle vi dog, og det kunde derfor være rart at vide, om de ærede Medlemmer endnu staa ved, hvad de tidligere have sagt, og om de have den Opfattelse af Grundloven, som er nødvendig. Fremdeles tror jeg ogsaa af andre Grunde, at det vil være umuligt at udfæste en provisorisk Finantslov. Jeg veed meget godt, at hele denne Tale om provisorisk Finantslov er et Kort, som man bruger til at true med, men som man aldrig spiller ud; thi i det Dieblis det